

1 Aké sú druhy lehôt v občianskoprávných konaniach?

Ak sa v právnych predpisoch nestanovuje inak, na výpočet procesných lehôt sa uplatňujú ustanovenia všeobecnej časti Občianskeho zákonníka (*tsiviilseadustiku üldosa seadus*, TsÜS) týkajúce sa lehôt a termínov. Podľa článku 134 ods. 2 TsÜS sa lehota vymedzuje v rokoch, mesiacoch, týždňoch, dňoch, hodinách alebo kratších časových jednotkách, prípadne na základe odkazu na udalosť, ktorá sa určite vyskytne. Lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po kalendárnom dni alebo výskyte udalosti, ktorá bola naplánovaná ako začiatok lehoty, a končí sa termínom. Ak sa termín vymedzuje ako lehota vypočítaná v dňoch alebo dlhších jednotkách času, táto lehota uplynie o 24:00 dňa, ktorý je označený ako termín, ak sa v právnych predpisoch nestanovuje inak. Vyhlásenie o úmysle, ktoré sa má oznámiť v danej lehote osobe vykonávajúcej hospodársku alebo odbornú činnosť, sa má oznámiť osobe a všetky úkony, ktoré má daná osoba v tejto lehote vykonať, sa majú vykonať najneskôr v termíne do konca bežného pracovného času miesta, na ktorom sa má oznámiť vyhlásenie o úmysle alebo vykonať úkon. Ak sa má procesný úkon vykonať v priestoroch súdu, koniec pracovného dňa súdu sa považuje za koniec lehoty.

2 Zoznam jednotlivých dní, ktoré sa považujú za dni pracovného pokoja v zmysle nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971.

Dni pracovného pokoja sa stanovujú v zákone o štátnych sviatkoch a dňoch národného významu (*pühade ja tähtpäevade seadus*) (ktorý nadobudol účinnosť 23. februára 1998). Sú to tieto dni:

1. 24. februára – Deň nezávislosti a výročie vzniku Estónskej republiky;
2. 1. január – Nový rok;
3. – Veľký piatok;
4. – Veľkonočná nedeľa;
5. 1. mája – Sviatok práce;
6. – Turíce;
7. 23. júna – Deň víťazstva;
8. 24. júna – Deň letného slnovratu;
9. 20. augusta – Deň znovuzískania nezávislosti;
10. 24. decembra – Štedrý deň;
11. 25. decembra – 1. sviatok vianočný;
12. 26. decembra – 2. sviatok vianočný.

3 Aké sú všeobecné pravidlá, ktoré sa vzťahujú na lehoty jednotlivých občianskoprávných konaní?

Podľa článku 65 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*, TsMS) sa pri výpočte procesných lehôt uplatňujú ustanovenia TsÜS týkajúce sa lehôt a termínov, ak nie je v právnych predpisoch stanovené inak.

4 Ak sa nejaký úkon alebo formalita musia vykonať v rámci stanovenej lehoty, kedy začína táto lehota plynúť?

Všeobecné pravidlo sa stanovuje v článku 135 ods. 1 TsÜS a podľa neho lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po kalendárnom dni alebo výskyte udalosti, ktorá bola určená ako začiatok lehoty, ak sa v právnych predpisoch alebo zmluve nestanovuje inak. Lehota stanovená súdom začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa doručí dokument so stanovenou lehotou, ak sa pri stanovovaní lehoty neurčí inak. Ak dokument nie je potrebné doručiť, lehota začína plynúť po prijatí oznámenia o stanovení lehoty (článok 63 TsMS).

5 Je možné ovplyvniť alebo zmeniť začiatok plynutia lehoty spôsobom zaslania alebo doručenia písomností (osobným dorúčením súdnym doručovateľom alebo poštou)?

Nie. V občianskom súdnom poriadku sa stanovuje, že lehota určená súdom začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia písomnosti. Platí to pre všetky metódy doručovania dokumentov.

6 Ak lehota začína plynúť okamihom vyskytnutia udalosti, započítava sa do lehoty aj deň, kedy sa udalosť vyskytla?

Nie. Podľa článku 135 ods. 1 TsÜS lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po kalendárnom dni alebo výskyte udalosti, ktorá bola naplánovaná ako začiatok lehoty, ak sa v právnych predpisoch alebo zmluve nestanovuje inak.

7 Ak je lehota vyjadrená v dňoch, započítavajú sa do uvedeného počtu dní kalendárne dni alebo len pracovné dni?

Podľa článku 136 ods. 9 TsÜS sa na účely vymedzenia lehoty jeden deň považuje za časové obdobie od polnoci do polnoci. Ak sa teda lehota vyjadruje v dňoch, počet dní znamená počet kalendárnych dní.

8 Ak je táto lehota vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Zvyčajne sa procesné lehoty vyjadrujú v dňoch.

Lehota sa vyjadruje v mesiacoch, napríklad ak sa po uplynutí lehoty už nemôže podať žiadny opravný prostriedok. Podľa článku 632 TsMS sa môže opravný prostriedok podať do 30 dní od doručenia rozsudku účastníkovi konania, ktorý podáva odvolanie, ale najneskôr päť mesiacov po dátume zverejnenia rozsudku prvostupňového súdu. Po uplynutí piatich mesiacov odo dňa zverejnenia rozsudku nie je možné podať opravný prostriedok ani vtedy, ak od skončenia päťmesačnej lehoty po doručení a zverejnení rozsudku uplynulo menej ako 30 dní. Toto absolútne obmedzenie bolo zavedené s cieľom zabezpečiť právnu istotu. Podobné päťmesačné absolútne obmedzenie na podanie opravného prostriedku bolo zavedené napríklad aj pre podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu alebo opravnému prostriedku v kasačnom konaní.

Príkladom lehoty vyjadrenej v rokoch je lehota na uplynutie nároku na refundáciu štátneho poplatku alebo zábezpeky – táto lehota uplynie po dvoch rokoch od konca roka, počas ktorého bola uhradená štátna zábezpeka alebo štátny poplatok, ale až po tom, ako sa konanie ukončí nadobudnutím účinnosti rozsudku. Toto je však lehota uplynutia platnosti nároku, a nie procesná lehota – takýto harmonogram nie je možné rozšíriť ani obnoviť.

Lehota uplynutia platnosti nároku sa takisto vyjadruje v rokoch. Ani toto nie je procesná lehota. V súlade s článkom 143 TsÜS prihladne súd na uplynutie platnosti nároku iba na žiadosť osoby, na ktorú sa vzťahuje povinnosť.

9 Kedy uplynie lehota, ak je vyjadrená v týždňoch, v mesiacoch alebo v rokoch?

Lehota sa končí termínom. Ak je termín vymedzený ako časové obdobie vypočítané v týždňoch, termínom je príslušný deň posledného týždňa časového obdobia. Ak je termín vymedzený ako lehota vypočítaná v mesiacoch, termínom je príslušný deň posledného mesiaca. Ak je termín vymedzený ako lehota vypočítaná v rokoch, termínom je príslušný deň a mesiac posledného roka. Ak je termín vymedzený ako lehota vypočítaná v mesiacoch alebo rokoch a termín prípadne na mesiac bez daného konkrétneho dátumu, termínom by mal byť posledný deň mesiaca (článok 136 ods. 2 – 5 TsÜS).

10 Ak posledný deň lehoty pripadá na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo deň pracovného pokoja, predlžuje sa lehota do prvého nasledujúceho pracovného dňa?

Áno. V článku 136 ods. 8 všeobecnej časti Občianskeho zákonníka sa stanovuje, že ak termín predloženia vyhlásenia o úmysle alebo vykonania povinnosti prípadne na štátny sviatok alebo iný deň pracovného pokoja, za termín sa považuje prvý pracovný deň po tomto dni pracovného pokoja.

11 Existujú nejaké okolnosti, za ktorých sa lehota predlžuje? Za akých podmienok sa môže uplatniť predĺženie?

Podľa článku 64 ods. 1 TsMS môže súd na základe odôvodneného návrhu alebo z vlastnej iniciatívy predĺžiť lehotu, ktorú stanovil, ak je na to opodstatnený dôvod. Lehota môže byť predĺžená pri viacerých príležitostiach iba so súhlasom protistrany.

12 Aké sú lehoty na odvolanie?

Opravný prostriedok sa musí podať do 30 dní od doručenia rozsudku účastníkovi konania, ktorý podáva odvolanie, ale najneskôr päť mesiacov po dátume zverejnenia rozsudku prvostupňového súdu (*esimese astme kohus*) (článok 632 ods. 1 TsMS). Z tohto všeobecného pravidla však existujú výnimky:

1. ak pri rozhodovaní vo veci okresný súd (*maakohus*) vyhlási vo výrokovej časti rozsudku, že príslušné všeobecne uplatniteľné právne predpisy sú v rozpore s ústavou (*põhiseadus*), a odmietne ich uplatniť, obdobie na podanie opravného prostriedku nezačína plynúť, kým najvyšší súd (*Riigikohus*) nevyhlási na základe ústavného preskúmania rozhodnutie týkajúce sa všeobecne uplatniteľných právnych predpisov, ktoré neboli uplatnené;
2. ak sa v lehote na podanie opravného prostriedku vynesie doplnkový rozsudok, lehota na podanie opravného prostriedku začína plynúť od dátumu vydania doplnkového rozsudku, a to aj vzhľadom na počiatočný rozsudok. Ak sa do rozsudku pridá vynechaná časť bez opisnej časti alebo odôvodnenia, lehota na podanie opravného prostriedku začína plynúť od začiatku od dátumu vydania celého rozsudku.

Ak sa účastníci konania v tomto zmysle dohodnú a informujú súd, lehota na podanie opravného prostriedku sa môže skrátiť alebo predĺžiť až na päť mesiacov od zverejnenia rozsudku.

13 Môže súd zmeniť lehotu, najmä lehotu týkajúcu sa dostavenia sa na súd alebo stanoviť osobitný dátum na dostavenie sa?

Podľa Občianskeho súdneho poriadku súd naplánuje súdne pojednávanie okamžite po prijatí návrhu alebo žiadosti, ako aj odpovede, prípadne po uplynutí lehoty na odpoveď. Súd môže naplánuvať súdne pojednávanie aj pred prijatím odpovede alebo uplynutím lehoty na odpoveď, ak je možné predpokladať, že súdne pojednávanie bude potrebné na rozhodovanie vo veci bez ohľadu na odpoveď, alebo ak je okamžité naplánovanie pojednávania primerané okolnostiam z iných dôvodov. Ak súd nevyžaduje odpoveď, naplánuje súdne pojednávanie ihneď po prijatí návrhu alebo žiadosti. Ak je to možné, súd získa stanovisko účastníkov konania a pri plánovaní súdneho pojednávania naň prihliadne.

Súd môže zrušiť súdne pojednávanie, upraviť jeho čas alebo ho odročiť iba z opodstatneného dôvodu (článok 352 ods. 1 TsMS).

14 Ak sa úkon určený účastníkovi, ktorý má pobyt v mieste, kde by mal právo na predĺženie lehoty, oznámi v mieste, kde osoby, ktoré tam majú pobyt, nemajú právo na predĺženie lehoty, stráca táto osoba právo na uvedené predĺženie lehoty?

Ak sa konanie uskutočňuje podľa estónskeho procesného práva, osoba nestráca právo na predĺženie procesnej lehoty len na základe toho, či sa lehota môže predĺžiť na mieste, na ktorom sa osoba o úkone dozvedela.

15 Aké sú dôsledky nedodržania lehôt?

Ak sa procesný úkon nevykoná včas, účastník konania nemá nárok na neskoršie vykonanie procesného úkonu, kým súd neobnoví lehotu uvedenú v zákone, nepredĺži lehotu, ktorú stanovil, alebo neposúdi návrh, žiadosť, dôkaz či námietku predloženú účastníkom konania. Toto platí bez ohľadu na to, či bol účastník konania na takéto dôsledky vopred upozornený.

16 Ak uplynie daná lehota, aké prostriedky nápravy majú k dispozícii účastníci, ktorí zmeškali lehotu, t. j. strany v omeškaní?

Ak súd z dôvodu nedostavenia sa žalovaného vydal rozsudok pre zmeškanie, žalovaný môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (článok 415 TsMS). Žalovaný môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ak sa takýto rozsudok vydal na základe nekonania žalovaného, pre ktoré mal žalovaný opodstatnený dôvod. K opodstatneným dôvodom nereagovania na žalobu alebo nedostavenia sa na súdne pojednávanie a ich neoznámenia súdu patria predovšetkým narušenie dopravy, neočakávaná choroba účastníka konania alebo neočakávaná závažná choroba osoby blízkej účastníkovi konania, v dôsledku ktorých účastník konania nereagoval na žalobu alebo sa nedostavil na súd a neposlal naň zástupcu (článok 422 ods. 1).

Návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa môže podať bez ohľadu na to, či existujú opodstatnené dôvody, ak:

1. v prípade nereagovania na žalobu bola žaloba doručená žalovanému alebo jeho zástupcovi akýmkoľvek iným spôsobom ako osobným doručením na základe podpisu alebo elektronicky;
2. v prípade nedostavenia sa na súdne pojednávanie bolo predvolanie doručené žalovanému alebo jeho zástupcovi akýmkoľvek iným spôsobom ako osobným doručením na základe podpisu, doručením na súdnom pojednávaní alebo elektronicky;
3. rozsudok pre zmeškanie nemohol byť zákonne vydaný.

Návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa môže podať do 30 dní od doručenia rozsudku pre zmeškanie. Ak sa rozsudok pre zmeškanie doručí prostredníctvom verejného oznámenia, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa môže podať do 30 dní odo dňa, keď sa žalovaný dozvedel o rozsudku pre zmeškanie alebo o začatí vykonávacieho konania na výkon rozsudku pre zmeškanie. Ak sa po opätovnom začatí konania vydá ďalší rozsudok pre zmeškanie voči žalovanému, žalovaný môže podať opravný prostriedok proti danému rozsudku iba na základe neoverenia požadovaných podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie.

Posledná aktualizácia: 10/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.